چگونه سواد اطلاعاتی را آموزش دهیم؟

کیتلین مک لمور[1] به عنوان یک کتابدار مدرسه و متخصص فناوری، علاقه خاصی به یک مطالعه در سال ۲۰۱۶ داشت که نشان داد ۸۰% دانش آموزان دوره متوسطه نمی‌توانند تفاوت بین اخبار و یک تبلیغ پولی را در صفحه اصلی وب‌سایت‌ها بیان کنند. این تحقیق که توسط گروه آموزشی تاریخ استنفورد انجام شده، الهام‌بخش رساله‌ی مک لمور برای دکترای وی از دانشگاه جان هاپکینز بود.

مک لمور که در مدرسه مقدماتی شاریکرست[2] در سن‌پترزبورگ فلوریدا کار می‌کند، یک واحد هفت‌روزه را برای یک کلاس مطالعات اجتماعی مدرسه راهنمایی تشکیل داد تا به دانش‌آموزان بیاموزد که چگونه اعتبار اطلاعات آنلاین را به عنوان بخشی از کار در کلاس‌شان ارزیابی کنند. ارزیابی‌های انجام شده قبل و بعد از ارائه واحد نشان داد که دانش‌آموزان در مهارت‌های سواد اطلاعاتی خود به شکل معناداری گام‌های چشم‌گیری برداشته‌اند.

مک لمور گفت: «شما اصطلاح «بومی دیجیتال» را بسیار می‌شنوید و من فکر می‌کنم که برخی تصورات غلط در مورد این اصطلاح وجود دارد، غرق‌شدن در تکنولوژی، لزوماً بدان معنی نیست که می‌دانید چگونه از آن برای یافتن اطلاعات استفاده -کنید. دانش‌آموزان لزوماً در استفاده از اطلاعات و رسانه‌ها مهارت ندارند. آن‌ها بیشتر در مورد راه‌های دست‌کاری رسانه ها فکر می‌کنند.»

تیم معلمان و کتابداران

مک لمور معتقد است روش‌های زیادی برای آموزش سواد اطلاعاتی وجود دارد. او در رساله‌اش روش خود را به عنوان «یک واحد آموزشی مبتنی بر نظم و انضباط با همکاری معلم و کتابدار» توصیف می‌کند. این روش آموزش سواد اطلاعاتی را با دانش محتوا ادغام می‌کند. کتابداران و معلمان همراه با هم‌کلاس درس را برای آموزش مطالب و بازی برخی از فعالیت‌های یادگیری به شکل تیمی اداره می‌کنند.

آنچه مک لمور نشان داد این است که ادغام محتوا و مشارکت کتابدار بیشترین تأثیر را داشته است درحالی‌که اثرات بازی‌سازی نامشخص بود.

به عقیده مک لمور، آموزش سواد اطلاعاتی به حوزه‌ی کاری کتابداران تعلق دارد که برای ارزیابی منابع اطلاعات، آموزش مستقل ارائه می‌دهند. آنچه او می‌خواست انجام دهد این بود که این دستورالعمل را با مطالبی که دانش‌آموزان در حال مطالعه بودند پیوند دهد.

وی گفت: «سواد اطلاعاتی باید در همه‌ی برنامه‌های درسی گنجانده شود و نمی‌تواند یک درس و برای یک‌بار در کتابخانه باشد. این چیزی است که واقعاً باید یکپارچه و هماهنگ شود؛ و این هماهنگی باید به عنوان مشارکت بین همه ذینفعان – معلمان کلاس، کتابداران و متخصصان فن‌آوری- انجام شود. این فقط برای آموزش یک شخص یا یک کلاس نیست و واقعاً چیزی است که تقریباً در هر موضوع تأثیر می‌گذارد.»

به عنوان بخشی از این واحد، دانشجویان برنامه سواد اطلاعاتی علم بررسی[3] آنلاین را که یک برنامه درسی پرداخت است، به اتمام رساندند. آن‌ها همچنین با استفاده از منابعی که خودشان پیدا کردند و همچنین منابع تأیید شده توسط کتابدار، یک پروژه تحقیقاتی در مورد یک شخصیت تاریخی آمریکایی را به اتمام رساندند. نتایج نشان داد، درحالی‌که دانش آموزان منابع خوبی را انتخاب کردند، آن‌ها سخت توضیح دادند که چرا این منبع معتبر است؟

مک لمور گفت: «با توجه به نتایج من فکر می‌کنم که جنبه‌های مختلف زیادی برای اطلاع‌رسانی، اخبار و سواد رسانه‌ای وجود دارد. ارزیابی یک منبع، انتخاب منبع، توضیح اینکه چرا منبع را انتخاب کرده‌اید و سپس از آن استفاده می‌کنید، همه این‌ها مهارت‌های مختلفی هستند.»

از نظر مک لمور: حضور کتابدار در کلاس مهم بود. کتابدار توانست عملکرد خوب و مباحثه را نشان دهد. این اجازه می‌دهد

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

تا معلم، متخصص محتوا باشد. کتابدار می‌تواند به عنوان کارشناس اطلاعات و یا کار تحقیق وارد شود. آن‌ها برای کمک به دانشجویان، مکمل یکدیگرند.

مک لمور بازی را برای تشویق تعامل دانش‌آموزان قرار داد. دانش‌آموزان می‌توانستند برای تکمیل دروس و فعالیت‌ها نشان و امتیاز کسب کنند و یک تابلوی راهنما وجود داشت که نشان می‌داد گروه‌های مختلف چگونه کار می‌کنند.

«برخی از دانشجویان گفتند که آن‌ها به نکات توجه می‌کنند و می‌خواهند همه نشان‌ها را بگیرند، اما بسیاری از آن‌ها حتی آن را ذکر نکردند؛ بنابراین هنوز مشخص نیست که بازی چه تأثیراتی داشته است.»

بزرگسالان در تقابل با سواد رسانه‌ای

مک لیمور در پایان‌نامه خود در رابطه با دانش اظهار داشت: هنوز می‌توان در زمینه آموزش سواد اطلاعاتی کارهای زیادی انجام داد. وی گفت: «هنوز راه طولانی وجود دارد زیرا این جنبه بزرگی از زندگی ما است و بزرگسالان لزوماً مهارت لازم را ندارند، بنابراین واقعاً کار زیادی در پیش داریم.»

پانویس:
. Caitlin McLemore[۱]
. Shorecrest[۲]
. Checkology[۳]

منبع: این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است:How to teach information literacy

مترجم:ثریا زنگنه

چگونه می‌توان سواد اطلاعاتی را در دوره‌ای از دروغ (آلودگی اطلاعات) آموخت؟

آشنایی با مدرسه سواد اطلاعاتی

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	ثریا زنگنه
عنوان مقاله:	چگونه سواد اطلاعاتی را آموزش دهیم؟
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol):	۶
شماره مجله(Issue):	۱
سال(Year):	۱۳۹۹
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/11004

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.